

nica). Nepravilno je prvo. Zakaj bi pisali „Klub“ z veliko začetnico, ko je „Turistovski klub“ en pojem, lastno ime! — Klasičen zgled nedoslednosti: Kraljevsko Zemljepisno Društvo (11); Kraljevsko Zemljepisno društvo (210) in 12 vrstic pozneje: Kraljevsko zemljepisno društvo (210). Veseli me, da se je g. Kos ravnal po pregovoru: Če si skončal dobro, je vse dobro. — Knjigo priporočam.

L. Arh.

~~~~~

Druga.

I. V. Jagić: **Istorija slavjanskoj filologij.** Sanktpeterburgъ, 1910. Str. 961. Cena 12 K. — Poročilo je sicer malo zakesnelo, a ker se še pri Slovencih doslej ni nikjer zadostno opozorilo na to veleslužno delo prof. Jagića, naj izpregovorim nekaj besed. Cesarska akademija znanosti v Peterburgu vrši res veliko kulturno nalogo s tem, da izdaja in podpira razna znanstvena dela ter v ta namen deli sposobnim učenjakom štipendije. Seveda ji je to lahko, ker ima za to dovolj denarja. Tako se je po navsetu najznamenitejših učenjakov in filologov namenila izdati v enotno urejeni zbirki delo, ki naj bi obsegalo vse stroke slovanske filologije, ter si je izvolila v to svrhu za urednika izkušenega slavista, prof. Jagića. Kot prva knjiga te enciklopedije je izšla zgoraj imenovana „Zgodovina slovanske filologije“, ki jo je spisal strokovnjak na tem polju, član akademije, prof. Jagić. Če pomislimo, da je to prvo večje delo te vrste, in da je snov, ki jo obdeluje pisatelj, tako obširna in vsestranska ter je obenem nedostajalo še veliko v to stroko spadajočih spisov, se moramo zares čuditi prof. Jagiću, da se mu je posrečilo izvršiti to nalogo tako dobro. Obžalovati je le, da je bil Jagić tako ponižen in skromen, da ni hotel povedati skoraj nič o svojih lastnih zaslugah za slovansko filologijo. Vsled tega je obdelal novejšo dobo le bolj pregledno in se dotaknil sedaj živečih slavistov le tuptam, ako je šlo za kako načelno vprašanje. V 30 poglavjih obravnava obširno snov. Pripoveduje o starih, srednjeveških poročilih o Slovanih vobče, navaja slovniške opazke, ki se nanašajo na cerkvenoslovanski jezik, ter poroča o prvih slovarjih in slovnicaх različnih slovanskih jezikov. V početkih 19. stoletja se je pričela tudi slavistika bujneje razvijati, Dobrovský, Kopitar, Vostokov so orali ledino. To je bila prva doba. Druga počenja za nastopom Šafařika (Slowanské starožitnosti 1837). Ustanavljajo se stolice za slovansko filologijo ter se pripravljajo pot tretji dobi, kateri je dal znak Miklosich s svojo primerjajočo slovnico slovanskih jezikov. Kot gobe po dežju so vstali po vseh slovanskih deželah slavisti, ki pripadajo deloma še k Miklošičevi dobi,

deloma pa segajo že v novejši čas. Vzrok temu, da je knjiga tako odebelela — izpočetka ji je bilo namenjenih samo 10 tiskovnih pol, v resnici pa jih obsega 60 — je, da se prof. Jagić ni držal ozko stavljenih mu mej ter je čestokrat posegel preko njih ter poleg strogo filologične znanosti poroča tudi o literarni zgodovini, etnografiji itd. Sploh je treba poudariti, da se je Jagić preveč oklepal posameznih osebnosti ter jih stavil v ospredje. Morda bi bilo bolje, ko bi se bil posvetil bolj notranjemu razvoju slavistike ter nam obenem pokazal, kako daleč smo prišli danes v tej stroki.

Sicer pa je knjiga res vse hvale vredna in je nekak plod Jagićevega dolgoletnega truda in dela na tem polju. Dobro bo služila slavistom, zlasti početnikom, kot uvod v slavistično znanost. J. K.

Olaf Broch: **Очеркъ физиологии славянской рѣчи.** Sanktpeterburgъ 1910, str. 262. Cena 3 K 84 v. — S pričujočim delom se je zopet zamašila vrzel na polju statistike. Kot V. knjiga enciklopedije slovanske filologije je izšla pred kratkim že dolgo zaželjena fonetika slovanskih jezikov. Fonetika je moderna veda, a predpogoj vsem slovniškim raziskovanjem, zlasti glasoslovnim. Vsi drugi kulturni narodi so imeli že lepe študije o fonetiki, tudi severnim in zapadnim Slovanom jih ni manjkalo. Omeniti so n. pr. I. Rozwadowsky: *Szkic wymowy polskiej 1901*, A. Frinta: *Novočeska výslovnost 1909*, pri Rusih se je pečal s fonetičnimi raziskovanji Bogorodickij, kateri nam je znan tudi po svojem dialektološkem spisu: *Говоръ Бледа*. Pomanjkljivost sličnih študij pri južnih Slovanih se pozna tudi delu Brochovemu. Seveda je nemogoče, da bi se pri taki študiji, kot je Brochova slovanska fonetika, izčrpal ves material. Ker je pisatelj porabil večinoma že znane vire, zato tudi ne prinaša dosti novega, ampak je delo le nekaka dobra kompilacija. Snov je razporejena, kakor je vobče pri takih knjigah navada, izpočetka nekaj splošnega o postanku in artikulaciji glasov, nato govori o glasovih raznih slovanskih jezikov. Glede slovenščine je pripomniti, da se je pisatelj naslanjal izvečine na Škrabčevu razpravo: *O glasu in naglasu našega knjižnega jezika v izreki in pisavi. Novo mesto 1870*. Dalje so mu služile kot dobra podlaga različne Škrabčeve drobtine, raztresene po „Cvetju“, in Pleteršnikov slovar. Na živem viru je študiral pisatelj le ljubljanski govor. Treba bo tudi nam kmalu sličnega spisa o slovenski fonetiki, kot ga imajo že drugi narodi, toda popreje bo treba preiskati še ona narečja, ki so ostala doslej še nepreiskana. Ker izide knjiga kmalu tudi v nemškem jeziku, in sicer v zbirki: *Sammlung slawischer Lehr- und Handbücher*, v Heidelbergu, nam bo tamkaj laže dostopna. Zaradi enotne terminologije, bo Brochova knjiga za Slovane velike važnosti. J. K.

Glasba.

„**Novi Akordi**“ so nastopili s prvo letošnjo številko svoje deseto leto. O tej priliki so dobili novo zelo lično uniformo, ki jo je napravil prof. Saša Šantel, sotrudnik lista. Ljubke in prikupljive so

zlasti razne vinjete in inicialke. — Glasbeni del lista obsega topot 12 strani, književna priloga pa kar 16.

Skladbe so sledeče: Adamičev mirni in sanjavi klavirski komad „Morje“, kosček programske